

تکنواسترس معضل مدرن جامعه پرستاری؟!*

اکرم مهدیان^{*۱}

نویسنده مسئول: عضو هیات علمی گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
ایمیل: am13882014@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۹/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۲۶

سردبیر محترم

امروزه فناوری به تمامی ابعاد زندگی بشر وارد شده و تحولات چشمگیر و روزمره زندگی انسان‌ها را بیش از پیش تحت تأثیر خود قرار داده است. از این رو، موفقیت دولت‌ها، صنایع، شرکت‌ها و تک‌تک افراد یک جامعه، به چگونگی استفاده از فناوری وابسته شده است (۱). کاربرد فناوری در سیستم‌های مراقبتی مانند سایر سیستم‌های موجود در جوامع با سرعت بسیار در حال رشد است (۲). در این بین پرستاری نیز به طور چشمگیری در گذشته، حال و آینده تحت تأثیر فناوری مراقبتی و اطلاعاتی بوده، هست و خواهد بود (۳،۴). این فناوری از موارد ساده‌ای چون کاربرد یک ترمومتر الکترونیکی تا موارد پیچیده‌ای چون پایشگرهای به‌کارگرفته شده در بخش‌های ویژه، سیستم‌های اطلاعاتی رایانه‌ای و ... را شامل می‌گردد. متون گذشته نشان می‌دهد که امروزه انقلاب و تحول در فناوری در محل کار با ظهور استرس حرفه‌ای همراه است، که صرفنظر از عوامل ایجاد کننده آن می‌تواند بر سازمان دارای آثار منفی باشد (۵،۶). از مهمترین این مشکلات و عوارض، تنش روحی و استرس ناشی از کاربرد فناوری است که از آن با نام تکنواسترس یاد می‌شود. از دیگر اصطلاحات مشابه می‌توان به تکنو فوبیا، فناوری‌گریزی و ترس از تکنولوژی اشاره کرد (۷). به صورت شفاف‌تر این چنین می‌توان بیان نمود که تکنواسترس یک معضل مدرن ناشی از عدم توانایی برای سازگاری با فناوری‌های جدید در سیستم سلامت است و در واقع ترکیبی از اضطراب عملکرد، فراوانی اطلاعات، تضاد نقشی و فاکتورهای سازمانی است (۸). اختصری در تعریف دیگر می‌گوید تکنواسترس عبارتست از تصویر ذهنی منفی افراد از تکنولوژی جدید (۹). تکنواسترس نتیجه‌ای از یک ترس جدید و افزایش یافته مرتبط با تجهیزات است و

می‌تواند به طور موثری باعث افزایش استرس در پرستاران شود. چرا که علاوه بر عدم آشنایی کافی، از آنها خواسته می‌شود تا استفاده از این فناوری جدید را به مجموعه‌ی کارهای روزانه‌ی خود اضافه کنند که منجر به تحمیل استرس مضاعف و تکرار شونده می‌شود که آسیب‌رسان است (۱۰). تکنواسترس دارای پنج بعد مختلف می‌باشد که عبارتند از: احساس فشار، درگیری با فناوری، پیچیدگی فناوری و نیاز به کسب اطلاعات زیاد، احساس ناامنی در استفاده از فناوری، عدم اطمینان در استفاده از فناوری به علت تغییرات دائمی (۱۱).

در پژوهشی دیگر (۱۰) نیز نتایج حاکی از آن است که افزایش تکنواسترس در بین پرستاران منجر به کاهش بهره‌وری آنان می‌گردد و بالعکس، افزایش بهره‌وری در بین کارکنان نشان از میزان کم تکنواسترس در بین پرستاران در انتخاب، راه‌اندازی و یا تغییر فناوری از دیگر عواملی است که به کاهش تکنواسترس در بین پرستاران کمک خواهد کرد.

بنابراین دادن فرصت به پرستاران در حین تصمیم‌گیری، تغییر و یا اجرای فناوری منجر به کارایی بیشتر و پذیرش فناوری در بین پرستاران می‌شود. گرفتن بازخورد از پرستاران که در ردیف اول مراقبت از بیمار هستند، می‌تواند باعث درک بهتر مدیران از سیستم گردش کار و انتخاب فناوری متناسب با نیازهای فردی کارکنان گردد. بنابراین بهره‌وری پرستاران وقتی افزایش می‌یابد که آنها احساس بهتری نسبت به استفاده از فناوری داشته باشند و همین مساله منجر به افزایش ایمنی بیمار، هماهنگی بیشتر با بیمار و کاهش چشمگیر در هزینه‌های مراقبت بهداشتی می‌شود.

فناوری نقش داشته باشد. چه بسا بی توجهی به آن منجر به ارایه مراقبت بی کیفیت، تحمیل هزینه های سرسام آور به سیستم، مقابله با فناوری و در پایان حذف آن گردد.

به طور کلی توجه به احساس و واکنش پرستاران نسبت به فناوری و کمک به آنها در رفع ترس ها و ناآگاهی های خود درباره فناوری، می تواند در کاربرد موثر

References

1. Technology Management Department of Industrial Management Organization. Technology Management, Prerequisite for IT Competitiveness / Strategic Management. Tadbir Monthly, Fourteenth Year .2004; No. 140.
2. Farzandipour M, Sadoughi F , M eidani Z. Hospital Information Systems User Needs Analysis: A Vendor Survey. Journal of Health Informatics in Developing Countries.2011
3. Reichertz P. Hospital Information System. International Journal of Medical Informatic.2006; 75(8): 268-81.
4. Roux G. M , Halstead, J. A. Issues And Trends In Nursing : Essential Knowledge For Today And Tomorrow, Sudbury, Mass., Jones And Bartlett Publishers. 2009
5. Gallie D. Work Pressure in Europe 1996-2001: Trends and Determinants. British Journal of Industrial Relations.2005; 43 (3). <https://doi.org/10.1111/j.1467-8543.2005.00360.x>
6. Laff M. "Got Stress? Technology and Development. 2006; 60 (7), 31-36.
7. Clark C.CH. Creative Nursing Leadership &Management. 2009 ;pp.74-75.
8. Okebaram, Sunday M. Minimizing The Effects of Technostress in Todays Organization .International Journal of Emerging Technology and Advanced Engineering.2013; Website: www.ijetae.com Volume 3, Issue 11, November)
9. Akhtari P, Mohseni M, Naderi M. The effect of organizational environment on technostress of employee. International Journal of Conceptions on Management and Social Sciences . 2013;Vol. 1, Issue.
10. Wertz Evan E. Understanding Productivity And Technostress For Oncology Nurses Using An Electronic Health Record (EHR) To Increase Safety, Quality, And Effectiveness Of Care FOR Patients With Cancer 2013;ProQuest LLC
11. Ragu-Nathan T. S, Monideepa T, Bhanu S. Ragu-Nathan. TheConsequencesofTechnostressforEnd Users in Organizations: Conceptual Developmen and Empirical Validation. Information Systems Research 2008;19(4), pp. 417-433. <https://doi.org/10.1287/isre.1070.0165>